

Sygn. akt II S 3/22

POSTANOWIENIE

26 stycznia 2022 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Cezariusz Baćkowski

Sędziowie: SSA Andrzej Kot

SSA Piotr Kaczmarek

po rozpoznaniu skargi **J. Ż. (1)**

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu sądowym przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu sygn. akt IV Ka 954/21

na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 75)

p o s t a n o w i a

1. **oddalić skargę,**
2. **zwolnić skarżącego od wydatków postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

29 grudnia 2020 r. J. Ż. (1) wniósł o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu sygn. akt IV Ka 954/21, zainicjowanego jego wnioskiem o doręczenie wyroku tego Sądu z uzasadnieniem i wyznaczenie mu obrońcy z urzędu celem wywiedzenia kasacji,
2. nakazanie Sądowi Okręgowemu wyznaczenia mu w terminie trzech dni obrońcy z urzędu,
3. zasądzenie Od Skarbu Państwa na jego rzecz 20000 zł jak sankcji za wadliwe zorganizowanie wymiaru sprawiedliwości,
4. rozpoznanie skargi w terminie miesiąca,
5. zwrócenie uiszczonej opłaty stałej.

Dotychczasowy bieg postępowania sądowego w zakresie objętym skargą przedstawia się następująco:

- 12 października 2020 r. zapadł wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu utrzymujący w mocy wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu z 26 kwietnia 2021 r. (V K 628/20) warunkowo umarzający postępowanie wobec J. Ż. (1);

- 18 października 2020 r. w związku z pismem oskarżonego Sąd Okręgowy przekazał akta Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia- Krzyków we Wrocławiu;

- 22 października 2020 r. do Sądu Okręgowego we Wrocławiu wpłynął wniosek J. Ż. (1) z 19 października 2020 r. o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w związku z zamiarem wywiedzenia nadzwyczajnego środka zaskarżenia;
- 25 października 2020 r. do Sądu Okręgowego we Wrocławiu wpłynął wniosek J. Ż. (2) z 19 października 2020 r. o doręczenie mu w/w wyroku Sądu Odwoławczego z uzasadnieniem;
- 28 października 2020 r. akta doręczono Sędziemu sprawozdawcy celem sporządzenia uzasadnienia;
- 29 listopada ub.r. odpis wyroku Sądu Okręgowego z uzasadnieniem przesłano oskarżonemu;
- 6 grudnia 2021 r. Sąd Okręgowy zwrócił akta sprawy Sądowi I instancji,
- 16 grudnia ub.r. J. Ż. (1) doręczono odpis wyroku Sądu Okręgowego z uzasadnieniem;
- 3 stycznia 2022 r. upoważniony Sędzia zarządził wezwanie oskarżonego do usunięcia braków formalnych wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu poprzez i dołączenie dokumentów obrazujących aktualną sytuację J. Ż. (1).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Skarga J. Ż. (1) na przewlekłość postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu w sprawie IV Ka 954/21 okazała się niezasadna i jako tak została oddalona.

Zakres przedmiotowy skargi obejmuje postępowanie zainicjowane wnioskami J. Ż. (1) o doręczenie mu wyroku Sądu Odwoławczego z uzasadnieniem i wyznaczenie obrońcy z urzędu w związku z zamiarem wywiedzenia kasacji od tego orzeczenia. Chodzi więc o ten etap postępowania kasacyjnego, który toczy się przed Sądem Odwoławczym – tzw. postępowanie przedkasacyjne.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko, że wykładnia prokonwencyjna wymaga uznania, że przedmiotem skargi w trybie ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 75, cyt. dalej jako ustawa o skardze) może być postępowanie kasacyjne biorące początek we wniosku o doręczenie orzeczenia Sądu Odwoławczego z uzasadnieniem, a więc i postępowanie przedkasacyjne toczące się w Sądzie odwoławczym (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 grudnia 2006 r., KSP 10/06 OSNKW 2007 nr 2, poz. 20 z aprobującą glosą J. Matrasa OSP 2007 r., z. 11, poz. 129, Skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Komentarz pod red. J. Skorupki nb. 7-8 do art. 5).

Sąd Apelacyjny uznaje też, że jako Sąd przełożony (w rozumieniu sądu wyższego rzędu) jest właściwym na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy o skardze do rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania przedkasacyjnego toczącym się przed Sądem Okręgowym jako odwoławczym.

Stosownie do art. 1 ust. 1 i art. 2 ust. 1 i 1a ustawy o skardze naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, ma miejsce wówczas gdy skutek działań lub zaniechań sądu lub prokuratora postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności prawnych i faktycznych. W szczególności ocenie podlega terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez organ postępowania w celu zakończenia postępowania przy uwzględnieniu charakteru sprawy, stopnia jej faktycznej i prawnej zawartości, znaczenia dla skarżącego rozstrzyganych w niej zagadnień oraz zachowania stron, w szczególności tej zarzucającej przewlekłość (art. 2 ust. 2 cyt. ustawy).

Przewlekłość postępowania jest kategorią obiektywną, a obowiązkiem państwa jest zapewnienie by sprawy osób podległych jego jurysdykcji toczyły się bez zbędnej zwłoki (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 6.01.2006 r., (...) 154/05 i cyt. tam orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz poglądy doktryny). Nie ulega

też wątpliwości, że ocena, czy w konkretnej sprawie doszło do przewlekłości postępowania, nie powinna ograniczać się wyłącznie do upływu czasu i subiektywnych odczuć skarżącego, lecz jest wypadkową czynników obiektywnych oraz czasu koniecznego do podejmowania bez zwłoki działań zgodnych z obowiązującymi przepisami, przewidującymi zachowanie określonych procedur i niezbędnych by wyjaśnić wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności w sposób gwarantujący stronom korzystanie z ich praw (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 maja 2005r. sygn. akt II S 26/05).

W realiach sprawy czynności były podejmowane przez Sąd Okręgowy bez takiej nadmiernej w realiach sprawy zwłoki. Do czasu wniesienia skargi postępowanie przedkasacyjne toczyło się przez około dwa miesiące (25 października – 29 grudnia 2021 r.). W tym czasie zostało sporządzone uzasadnienie wyroku Sądu II instancji i doręczone wraz z tym wyrokiem autorowi skargi, Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu rozstrzygnął kwestię wpadkową zainicjowana pismem oskarżonego. Wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu dla zbadania istnienia podstaw do wniesienia kasacji nie został rozstrzygnięty do czasu złożenia skargi także dlatego, że nie spełniał wymogu z art. 78 § 1 k.p.k. – należytego wykazania, że J. Ź. (1) nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. Jeśli zważyć, że uzasadnienie orzeczenia zostało przesłane oskarżonemu pod koniec listopada 2021 r. to wówczas dopiero możliwe było podjęcie czynności przez obrońcę z urzędu gdyby wniosek J. Ź. (1) nie zawierał braków formalnych i został uwzględniony.

Brak jest zatem podstaw do podzielenia trafności zarzutu skarżącego, jakoby Sąd Okręgowy nie podejmował niezbędnych czynności przez nadmierny czas i postępowanie w sprawie trwało nadmiernie długo, ponad okres konieczny dla rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu przedkasacyjnym.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze Sąd zwolnił skarżącego z obowiązku poniesienia wydatków związanych z niniejszym postępowaniem. J. Ź. (1) był zwolniony od kosztów sądowych postępowania odwoławczego i brak danych wskazujących, że jego sytuacja materialna od tego czasu się poprawiła.

Andrzej Kot Cezariusz Baćkowski Piotr Kaczmarek

-